

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Deres ref.: Dok 1-2011 Avanserte måle- og styringssystem

Oslo, 04.05.2011

**AMS – FORSLAG TIL ENDRINGER I FORSKRIFT 11. MARS 1999 NR 301.
HØRINGSdokUMENT FEBRUAR 2011.**

Vi viser til Høringsdokument Dok 1-2011, Avanserte måle- og styringssystem (AMS), publisert på NVE sine nettsider februar 2011. Norsk Teknologi har gitt sine høringsuttalelser til de to tidligere høringene, til Dok 12-08 den 29. januar 2009 og Dok 12-09 den 28. august 2009.

I våre tidligere høringsbrev har vi lagt vekt på tre forhold som Norsk Teknologi anser som avgjørende for å kunne realisere de samfunnsmessige og økonomiske gevinstene AMS kan gi. Vi er svært fornøyd med at disse temaene er gitt en grundig behandling i høringsdokumentet og langt på vei ivaretar våre holdninger.

Norsk Teknologi har lagt vekt på følgende:

1. Kommunikasjonsplattformen- og grensesnittet i AMS-systemet må være basert på åpne standard løsninger.
2. Tjenestetilbydere som sluttbruker autoriserer må få tilgang til målesystemet, inkludert relevante måledata på vilkår som er rimelig, transparent og ikke-diskriminerende.
3. Informasjon som registreres og formidles via AMS-systemet må ikke benyttes til å påvirke konkurranseforholdene i det eksisterende markedet for installasjonstjenester.

Nedenfor følger Norsk Teknologi sine kommentarer til høringsdokumentet, med referanse til dokumentets kapitler:

3.4.1 Tilrettelegging for kunde og tjenesteleverandør

De to første avsnittene beskriver svært godt de vurderinger som er gjort, og intensjoner man har for at AMS skal bli en effektivt kommunikasjons- og styringssystem, utover de for nettselskapene lovpålagte oppgaver. NVE har imøtekommet Norsk Teknologi sine innspill om å gjøre AMS-nettet tilgjengelig for sluttbruker og tjenesteleverandør, slik at måledata kan hentes ut fra AMS-nettet og tjenesteleverandører gis tilgang til å benytte nettselskapets kommunikasjonsløsning.

I følge forlag til forskrift skal måleverdier gjøres tilgjengelig for sluttbruker og tjenesteleverandører vederlagsfritt (ref. §4-4). Det kan også være nødvendig å beskrive de vilkår som skal gjelde dersom tjenesteleverandør ønsker å benytte AMS-kommunikasjonen.

3.4.1: 3. avsnitt om sikkerhet og tilgjengelighet:

Det kan være behov for å presisere kravene til sikkerhet og tilgjengelighet ut fra nivå og kapasitet. I følge en tilbyder av ADSL kan tjenesten leveres med en målt oppetid på 99,92 %, og en høyere grad av sikkerhet og redundans for å øke de siste desimalene vil øke kostnadene drastisk. Samtidig kan også internett gi så god sikkerhet at det blant annet benyttes til betalingstjenester.

Hvis det skal bygges ny infrastruktur, er det viktig å bygge ut med en kapasitet som er vesentlig høyere enn den smalbåndskapasiteten AMS i dag har behov for.

3.4.2 Kommunikasjon mellom eksternt utstyr og AMS og 3.5.2 Distribusjon av informasjon

Vi savner presisjonsnivået på at også datautvekslingsformatene må standardiseres. Dette er en forutsetning for utvikling av nye tjenester gjennom AMS.

For tjenesteutviklingen er det viktig at prisinformasjonen er tilgjengelig i kundens grensesnitt slik at både kunde og tjenestetilbydere også kan bruke internett.

Beskrivelsen av AMS-nettet i dokumentet, gjør at dette i mange tilfeller ikke vil være å betrakte som et lukket nett, men et åpent ”elektronisk kommunikasjonsnett” etter SD og PTs regelverk.

3.5.2 Distribusjon av informasjon

Avsnitt 6; NVE vurderer behovet for å registrere eller autorisere tjenesteleverandører. Vår holdning er at det må bygges inn tilstrekkelig sikkerhet i AMS til at tjenestemarkedet fungerer uten autorisering. Etablerte autorisasjons- og registreringsordninger, gjennom for eksempel DSB, BE og Post og Teletilsynet, samt tillatelse fra kunde bør være tilstrekkelig godkjenning

3.5.3 Display

Norsk Teknologi støtter at kunden skal få tilbud om sentralt plassert display til AMS, eller en annen løsning for tilbakemelding om forbruk, tariff og kostnad. Dette er et av de viktigste bidrag for å bevisstgjøre forbruker og eventuelt endre forbruksmønstre.

NVE legger opp til at sluttbruker kan bestille separat display, og at kostnaden for dette og kommunikasjonsenheten skal betales av kunden. Vi mener at display og kommunikasjonsenhet faller inn under de tilleggstjenester som kan tilbys i tilknytning til AMS, og som derved er en naturlig del av et nøytralt tredjeparts leverandørmarked. Nettselskapene kan ikke anses som en nøytral aktør i dette henseende. Vi har derfor foreslått endring av forskriftspunktet §4-4

3.9 Ombygging av sikringsskap

Norsk Teknologi ønsker å presisere at i tilfeller der ombygging eller omlegging av eksisterende anlegg i forbindelse med installering av AMS er ønskelig eller nødvendig, skal kunden gjøres oppmerksom på at dette kan skje på konkurransemessige nøytrale vilkår.

Kostnader til slike ombygninger kan bli store, både elektro- og bygningsrelatert. Det kan bli vanskelig å argumentere overfor kunder at dette er kosteffektivt, hvis det ikke kan relateres til redusert risiko for brann- og personskafe.

Et alternativ til ombygging av sikringsskap, er plassering utendørs i felles inntaksskap for elkraft og kommunikasjon (ref. REN-publikasjoner og påbegynt arbeid i NEK).

5.2.2 Tilgang på data lagret lokalt på måleren

NVE foreslår å stille krav til at kunden skal ha tilgang til løpende data på måleren lokalt fra 1.1.2014. Med henvisning til punkt 3.6.2 er en forutsetning for å realisere fordelene ved AMS nettopp at forbruker får tilgang til måledata og prisinformasjon, og derved blir bevist eget bruksmønster. Norsk Teknologi mener derfor at måledata, samt informasjon om forbruk og pris må gjøres lokalt tilgjengelig for forbruker så snart AMS er installert. Dette støttes også i punkt 5.2 "NVE mener det er viktig å sikre at sluttbruker kan dra nytte av informasjonsmulighetene som ligger i AMS før 1.1.2017.

NVE gjentar punktet om at nettselskapet skal tilby display, gjeldende fra 1.1.2014 dersom kunden ønsker det, Jf punkt 3.5.3 og 5.2.2. Med henvisning til planer om forsert utrulling i Midt-Norge, der 80% av forbrukerne skal ha installert AMS før 1.1.2014, mener vi at sluttkunden må få tilbud om separat display på samme tidspunkt som AMS-måler installeres, gjeldende fra 1.1.2012. Det er lite sannsynlig at kunden vil etterbestille display dersom dette ikke tilbys på installasjonstidspunktet, og derved vil noe av hensikten med den forserte utrulling utbli.

7.1.1 Nyttvirkninger

Med henvisning til femte avsnitt. I boligmarkedet kan dette bety at oppvask-, vaskemaskiner, tørketromler brukes på natt når energiprisen er lav. Ut fra et brannrisikoperspektiv bør slikt utstyr ikke brukes uten tilsyn. Den samfunnsmessige effekten av hele AMS-utrulling kan fort bli negativ med flere boligbranner og vannskader.

7.1.2 Kostnadsvirkning

Se vår kommentar til 3.4.1: 3. avsnitt. Kostnadene til egen AMS infrastruktur med en udefinert oppetid og høy sikkerhet, kan bli betydelige.

Forslag til endringer i forskriftsteksten:

§ 1-1 Formål

Formålsbestemmelsen vil kunne ha en viktig funksjon ved tolkningen av regelverket. Bestemmelsen nevner imidlertid ikke hensynet til utvikling av tilleggstenester, selv om dette

er uttrykkelig nevnt som et formål i høringsnotatet. At reglene skal bidra til utvikling av tilleggstenester bør derfor tas med i den nye formålsbestemmelsen inntatt i sjetle ledd.

Endringsforslag:

Reglene om avanserte måle- og styringsystemer skal bidra til et velfungerende kraftmarked, herunder korrekt avregning, nødvendig informasjon til styring av eget strømforbruk og økt mulighet for nettselskapet til å effektivisere driften av nettet. Reglene skal også bidra til et velfungerende marked for tilleggstenester.

Nøytralitetsprinsippet

Høringsnotatet forutsetter at tilgang til AMS og måledata for tjenesteleverandører skal være i tråd med nøytralitetsprinsippet i avregningsforskriften § 7-1, se bl.a merknadene til § 4-2 og § 4-6.

Slik vi forstår nøytralitetsprinsippet, krever det at nettselskapet opptrer helt nøytralt, dvs et forbud mot enhver forskjellsbehandling. Nøytralitetskravet fremstår dermed som enda strengere enn et ikke-diskrimineringskrav, som bare innebærer et forbud mot *usaklig* forskjellsbehandling.

Henviisingen til nøytralitetsprinsippet er imidlertid kun inntatt i merknadene, og er ikke nedfelt i teksten. Ser vi på bestemmelsen i § 7-1 er den spesifikt begrenset til "kraftleverandører og sluttbrukere". Det er tvilsomt om ordlyden i § 7-1 gir tilstrekkelig grunnlag til å hevde at nøytralitetsprinsippet også gjelder for kraftselskapets forhold til *tjenesteleverandører* i relasjon til AMS.

For at de forutsetninger som følger av høringsnotatet om nøytralitet for tjenesteleverandører skal ivaretas må det inntas en ny bestemmelse som presiserer at nøytralitetsprinsippet også gjelder for forholdet til tjenesteleverandører. Dette kan gjøres i kapittel 4, eller som et tillegg til § 7-1.

Endringsforslag

"Nettselskapets nøytralitetsforpliktelser etter § 7-1 gjelder tilsvarende overfor tjenesteleverandører med tilgang til AMS eller måledata fra AMS."

alternativt

"Nettselskapets nøytralitetsforpliktelser etter denne bestemmelse⁴ gjelder tilsvarende overfor tjenesteleverandører med tilgang til AMS eller måledata fra AMS etter bestemmelsene i kapittel 4."

§ 4-2a Innhenting av måledata

Forslaget er et sammendrag av store deler av AMS-konseptet, men vi savner presisjonsnivået i selve forskriften. Hvis en skal få til tjenesteutvikling er det viktig at datautvekslingsformatene er standardiserte, i tillegg til kravet om åpne standarder og ikke-diskriminerende vilkår. Vi foreslår også å flytte kravet om åpenhet og vilkår fra forklaringen til forskrift.

Endringsforslag, nytt første ledd, i tillegg til de som er listet:

AMS skal gi sikker toveis kommunikasjon gjennom standardiserte åpne grensesnitt og datautvekslingsformat, og tillate informasjonsutveksling og styring for både forbruker og tjenesteleverandør. Grensesnittet skal være tilgjengelig på ikke-diskriminerende vilkår.

§ 4-2 b) Momentanverdier

Bestemmelsen bruker begrepet ”nettselskapet” om den som kan innhente måleverdiene ”momentant”. Det følger av høringsnotatets punkt 3.4 at også tjenesteleverandører skal ha tilgang til kommunikasjonsløsningen. Bestemmelsen kan derfor ikke avgrenses til nettselskapet.

Endringsforslag:

b) være innrettet slik at måleverdiene kan innhentes momentant ~~av nettselskapet~~.

§ 4-2 c) Krav til grensesnitt

I høringsnotatet fra 2009 er det foreslått en bestemmelse som presiserer at grensesnittet for den eksterne kommunikasjonsløsningen skal være åpent. Dette har imidlertid falt ut av teksten i det foreliggende forslaget, uten at det er kommentert i notatet. Vi legger til grunn at det fortsatt er meningen at grensesnittet skal være åpent. Dette må innebære at grensesnittet er basert på åpne standarder, og at alle typer utstyr som oppfyller minimumsspesifikasjonene kan tilknyttes løsningen.

Det har også falt ut et ord av bestemmelsen (”grensesnitt”). Endelig bør det tas høyde for at det finnes andre relevante standarder enn ”Internett-protokoller”, som heller ikke er en særlig presis definisjon.

Endringsforslag:

c) kunne tilknyttes og kommunisere med eksternt utstyr gjennom et åpent, standardisert grensesnitt basert på Internett-protokoller eller andre åpne standarder.

§ 4-2 e) Spenningsavbrudd

Det er uklart hva som menes. Hvis en ikke har nettilgang vil det ikke være behov for registrering, men derimot å beholde lagrede data og registrere spenningsfracfall. Vi foreslår derfor at teksten endres.

Endringsforslag:

e) registre spenningsavbrudd, samt beholde lagrede data ved spenningsavbrudd

§ 4-4 Distribusjon og presentasjon av informasjonen

I bestemmelsens tredje ledd er det angitt hvem som skal kunne få tilgang til måleverdiene. Det synes klart av formålet med bestemmelsen er å sikre tilgang for tredjeparter, jf utredningen om tredjeparts-adgang, så lenge disse er gitt fullmakt av kunden. Vi antar at avgrensningen til ”leverandører av energitjenester, herunder kraftleverandører” ikke er ment å endre på dette prinsippet, og foreslår at ordlyden endres.

Endringsforslag:

Tredjepart Leverandører av energitjenester, herunder kraftleverandører skal ved fullmakt fra kunden vederlagsfritt få tilgang til måleverdiene fra nettselskapet

§4-6 Display

Det henvises til kommentar under punkt 3.5.3 og foreslår endring til første setning i første ledd.

Endringsforslag

Kunden skal få tilbud om separat display. Sluttbruker må selv dekke kostnaden for displayet, inklusive kostnadene for kommunikasjonsmodulen mellom display og AMS. .

§ 4-8 og § 8-4 Overgangsordningen

Forslaget til forskrift er lagt opp slik at alle de sentrale bestemmelsene (§ 4-1 til 4-6) skal tre i kraft 1. januar 2017, dvs på det tidspunktet hvor utrullingene allerede har skjedd. § 4-8, som angir overgangsordningen skal tre i kraft 1. januar 2014, mens § 4-7 trer i kraft allerede 1. januar 2012. Det etableres dermed en slags to-spors løsning hvor utrullingene skjer under ett regime med funksjonskrav, og de reelle funksjonskravene trer i kraft etterpå. I praksis kan dette medføre at man tillater utrulling av en mindreverdig løsning som ikke oppfyller funksjonskravene, og ikke ivaretar hensynene som ligger bak reglene. I verste fall kan overgangsordningen legge føringer på hele utrullingene slik at bestemmelsene om åpenhet og tilgang blir illusoriske.

I den grad myndighetene, av tidsmessige hensyn finner det nødvendig å tillate utrulling av utstyr som ikke oppfyller funksjonskravene bør dette utformes som *midlertidige unntak* fra reglene, med klare føringer for hvordan man skal sikre hensynene til åpne standarder og tilgang for tjenesteleverandører på sikt, og overgang til utstyr som ivaretar kravene.

Norsk Teknologi mener at den forestående AMS-utrullingene, med den reviderte forskriften vil være et viktig skritt i retning av et integrert energi- og kommunikasjonsnett, der forholdene vil ligge til rette for utvikling av nye tjenester og produkter som vil komme brukere og samfunnet til nytte.

Dersom det er behov for utdypende kommentarer, bistår vi gjerne. Kontaktpersoner hos Norsk Teknologi: Bjørn Fossum mobil: 92892825, epost: bjorn.fossum@norskteknologi.no eller Vigdis Sværen mobil: 93085717, epost: vigdis.svaere@norskteknologi.no

Med vennlig hilsen

Tore Strandskog
Direktør næringspolitikk

Kopi: Konkurransetilsynet
Samferdselsdepartementet
Post- og teletilsynet